

El diumenge 5 de juny hi haurà eleccions avançades a Portugal, amb el rescat financer de la UE i l'FMI al rerefons. Els darrers sondatges atorguen un 36% dels vots als socialistes del primer ministre José Sócrates i també als socialdemòcrates de Pedro Passos Coelho.

Al primer ministre portuguès, José Sócrates, ara en funcions, no se li va posar gens bé que el mes de març passat els altres partits votes- sin, en bloc, contra el seu pla d'estabilitat econòmica i el forcessin a convocar eleccions anticipades. És potser per això que dues setmanes abans de les eleccions, Sócrates es defensava dels seus rivals dient que hi havia una campanya orquestrada contra ell. En aquest cas, però, l'objectiu de les crítiques del primer ministre era el Partit Socialdemòcrata (PSD) de Pedro Passos Coelho que, segons els sondatges, es troba empatat en intenció de vot amb el Partit Socialista (PS) de Sócrates. "Hi ha una campanya personal contra mi, un intent de penjar-me una etiqueta", es queixava l'altre dia el primer ministre, segons que recollia el diari portuguès *Público*. Sócrates, de fet, es referia a uns comentaris fets des del bàndol socialdemòcrata que el comparaven amb Hitler. Fins i tot Francisco Louça, candidat del Bloc d'Esquerra (BE), va defensar el líder socialista i acusà el PSD de voler convertir la campanya electoral en una mena de "cambra dels horrors" amb aquesta mena de comparacions. En aquest sentit, el primer ministre José Sócrates va lamentar l'actitud de "sectarisme permanent" i el "radicalisme en el llenguatge" del PSD cosa que, segons ell, ha contribuït a escalfar la cursa electoral.

De tota manera, a la campanya de les eleccions legislatives portugueses no li calen gaires més elements per a fer-li pujar la temperatura. N'hi ha ben prou amb els sondatges. Segons la darrera enquesta feta pública abans del tancament d'aquesta edició, el PS i el PSD empataven a 36 punts percentuals en la intenció de vot. Amb aquesta perspectiva, el primer ministre Sócrates va interpretar els resultats del sondatge com una prova que la victòria socialista és a tocar. "Fa un mes i mig molts consideraven que era una tasca impossible per al PS guanyar les eleccions. La veritat és que això és a punt

Rigorosament empatats

de passar. Això seria el més just, perquè els portuguesos penalitzen aquells que han provocat una crisi política només per ambició de poder", va assegurar Sócrates, fent referència a la votació que l'obligà a avançar les eleccions, en unes declaracions recollides pel *Journal de Noticias* la setmana passada. Al seu torn, el candidat socialdemòcrata, Pedro Passos Coelho, després de saber els resultats del darrer sondatge, va fer una crida als indecisos per a mirar de trencar aquest empat. "Nosaltres

volem guanyar aquestes eleccions per a poder dir a Portugal: 'Ara fem falta tots, som nosaltres els amos, ara manem nosaltres.' Això volem. Dir que n'estem tots farts; farts del qui es pensa que pot governar donant cops de peu a les parets, llançant als portuguesos les seves frustracions com a governant", va declarar Passos Coelho, segons que recollia el diari *Público*. De fet, segons la darrera enquesta, feta pública el 24 de maig pel Centre d'Estudis d'Opinió de la Universitat Catòlica Portuguesa, el

percentatge dels indecisos d'aquestes eleccions legislatives és del 28%.

Segons aquest sonatge, el tercer partit més ben situat és el Centre Democràtic i Social – Partit Popular (CDS-PP) que encapçala Paulo Portas, que obtindria un 10% dels vots. A continuació, el segueix la Coalició Democràtica Unitària (CDU), liderada pel comunista Jerónimo de Sousa, amb un 9% dels vots. El cinquè i darrer partit que obtindria representació parlamentària és el Bloc d'Esquerra (BE) de Francisco Louça, que, segons la darrera enquesta, aplega un 5% de la intenció de vot. El sonatge de la Universitat Catòlica assenyalava que, en cas que cap partit no pugui governar amb majoria, un 24% dels portuguesos prefereixen una coalició del PSD amb el CDS-PP, mentre que un 16% preferirien un acord entre els dos partits grans, és a dir, el PS i el PSD.

Arriba el mannà. El govern portuguès rep la primera partida de diners del rescat econòmic de la Unió Europea (UE) i el Fons Monetari Internacional (FMI)

el dia 31 de maig, en plena recta final de la campanya electoral. De moment, és una incògnita saber si això pot tenir cap repercussió en la intenció de vot, tot i que, segons que es va afanyar a dir el ministre de finances portuguès, Fernando Teixeira dos Santos, el govern ja tenia previst que aquesta primera part de l'ajut arribés més o menys per aquestes dates, segons que explicava la setmana passada el diari *Público*. En concret, aquesta primera partida significa per a Portugal l'ingrés de 1.750 milions d'euros, que provenen del paquet de 26.000 milions que aporta la Comissió Europea a través del mecanisme europeu d'estabilització financera (MEEC). La xifra total de l'ajut de la UE i de l'FMI és de 78.000 euros. Val a dir que el dia 31 de maig Irlanda també ha de rebre uns 3.000 milions d'euros com a part dels 80.000 que constitueixen la quantitat total fixada per la UE i l'FMI per al rescat d'aquest país.

Sigui com sigui, les crítiques al rescat econòmic també han planat sobre la campanya de les eleccions al parlament

portuguès. Així, Francisco Louça, candidat del BE, ha expressat la necessitat de renegociar el deute, perquè, segons ell, el país no podrà afrontar la devolució de l'ajut del rescat amb un interès del 5%. En aquest sentit, tal com recollia *Público*, Louça va criticar l'acord del primer ministre amb les instàncies internacionals dient, en un to irònic, que Sócrates es mereix de figurar al quadre d'honor amb una medalla pel fet de ser un "excel·lent alumne d'Angela Merkel".

Rescat financer a banda, les altres qüestions que han centrat la campanya electoral portuguesa han estat la reforma del sistema educatiu i el manteniment dels progressos socials. Jerónimo de Sousa, candidat de la CDU, ha acusat el primer ministre José Sócrates de ser un mentider, perquè, segons ell, vol presentar-se com a defensor del model públic d'educació però, en realitat, promou "una elitització de l'accés al coneixement", segons que recollia el *Jornal de Notícias* la setmana passada. Malgrat el front comú que va obligar a avançar les eleccions, els partits de l'oposició també s'han llançat els plats pel cap els uns als altres. Per exemple, Sousa, que a més de liderar la coalició CDU és el secretari general del Partit Comunista de Portugal, va acusar també de mentider el candidat del CDS-PP, Paulo Portas, i assegurà que enganyava tothom quan deia que prometia defensar els pobres, l'agricultura i l'estat social. "[Portas] diu que no serà crossa de ningú, però vol aconseguir el poder amb el primer que aparegui", va declarar Sousa, segons que publicava el *Jornal de Notícias*.

Per tot plegat, es preveu que el tram final de la campanya electoral de les eleccions al parlament de Portugal serà molt mogut, sobretot per la pugna entre el PS i el PSD per a trencar l'empat que els atorga una intenció de vot del 36% a cada un. Aquests indicadors, sigui com vulgui, mostren que és força improbable que cap dels dos partits grans aconseguixi la majoria absoluta. Si això, finalment, no es produeix, la majoria dels portuguesos, en concret un 57%, han deixat clar, segons mostra el darrer sonatge, que s'estimen més un govern de coalició, mentre que un 26% preferiria que el partit guanyador governés en solitari.

Xevi Camprubi

Els joves portuguesos també s'indignen

Una quarantena de joves, segons el càlcul del *Jornal de Notícias*, eren acampats a la plaça do Rossio de Lisboa a mitjan setmana passada per a protestar contra els polítics i contra el sistema mundial. Segons aquest diari, una de les consignes més repetides pels joves era de demanar la celebració d'un referèndum per a dir no al pagament del deute, tal com s'ha fet a Islàndia. De fet, les banderes islandeses eren molt presents en aquesta concentració de joves, que va començar el divendres 20 de maig. Tot i que la majoria dels joves acampats eren portuguesos, n'hi havia també d'espanyols, segons que assegurava el *Jornal de Notícias*, i, de fet, a la plaça do Rossio s'hi podien llegir pancartes en espanyol.

El candidat del Partit Socialista portuguès i primer ministre en funcions, José Sócrates, saluda els seus simpatitzants durant un míting a Campo Maior, el 22 de maig passat.